

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

665,7

Szerző

Cím *Hogyan vették át a gázgyárakat.*

Forrás:

Az Est

Bp. 1910 XII/17

Hely

Idő *"1910"*

Személy

Helyszám

(Köt. v. füz.)

Hogyan vették át a gázgyárakat

— Az Est tudósítójától. —

A Tisza Kálmán-téri igazgatósági iroda egy kis szobájában, a hol rendes körülmények közt talán két íróasztal áll, száz-százötven ember jelenlétében tegnap

este a főváros urai átvették a gázgyárakat a trieszti részvénytársaságtól, a mely ötvenöt esztendőig élvezte a buda-

pesti világítás jóvedelmét. Mintha a régi magisztrátus elevenedett volna meg: csupa ugynevezett tisztas arc, soha nem látott alaku szakállviselet és megilletődött hozzá nem értés — ez volt a közönsége az átvételi ceremóniának. Volt gázgyári igazgatók és városatyák, a kik szeretnének igazgatók lenni, szóval a múlt és a jövő, a mely azonban külsőre egy csöppet se különbözik egymástól.

Radocza János adta át a gyárakat jelképező kulcsokat Bárczy polgármesternek. A kulcsok piros-sárga-kék szalagba pólálva heverték egy tálcán. Soha azokkal a kulcsokkal nem osuktak és nem zártak semmit. Ugy csináltatták őket erre az alkalomra. Akkorák voltak, hogy egy várat is ki lehetett volna nyitni velük és ha szimbólum a kulcsok átadása, az,

hogy a kulcsok hamisak voltak, szintén jelenthet valami szimbólumot.

Az átadás után kimentek a szabad ég alá, a hol gázfáklyák és gáztranszparensok égtek. Egy asztal volt az igazgatósági épület előtt, körülötte száz meg száz ember: a munkások, hozzátartozóik és az érdeklődők, a kik hallották, hogy virslibanketté devalválódott ökörsütés lesz. Bárczy felállt az asztalra és átvette a munkásokat, utána felállt Heltai Ferenc, az új vezérigazgató és szintén átvette őket.

— Csodások és kifürkészhetetlenek a sors utai — ezzel kezdte beszédét. A körülötte állók bólintottak. Csakugyan — *öt év előtt ki hitte volna.*

Az urak azután szépen leszálltak az asztalról, a melyre fölpenderült a munkások szónoka, egy intelligens arcu fiatalember, külön e célra kimaszkirozva. Mintha a »Germinal«
bányamunkásai közül vágták volna ki, egy szá fehérmű volt rajta a vállán pedig panyókára vetett kurta kabát.

Az arca bekenve szénporral — ettől vakul a magyar. Ő a munkások nevében adta át magát a fővárosnak. Csupa meghatóság volt, csupa reménység. És miatt beszélt, a háttérben omoran kimeredő épületekből kihallatszottak a gépek csatto-

gása, lihegő bugása, jelképeül annak, hogy mindegy, akárki is a gazda, a félszázados robot folyik tovább.

Most átmentek a kazánházba, a hol már felszalagozott szeneslapátok és vályuk várták az urakat. A munkások belenyomták az ásót a szénbe, a polgármester, vezérigazgató, a helyettese, minden rendű és rangú urak pedig átvették a lapátot és a tartalmát a vályuba öntötték.

— Én is akarok — mondta Némethy államtitkár, a ki szintén ott volt és ő is töltött. Akkor kinyitották az egyik kis fűtőnyílást, a melyből nagy, forró lángok csaptak elő és egymásután beledöntötték a vályukat. Ez volt a legünnepélyesebb, legmeghatóbb része a ceremóniának.

A fűtőházból vissza az igazgatósági irodába, a hol hideg büffé várta az urakat három teremben. Sonkával kezdődött és Moët Chandonnal meg cigánnyal végződött éjféli után a székesfővárosi Megváltás.

Tösztok hangzottak el, táncra perdültek a kis gázgyári irodásleányok, a kik kimulatták magukat, biztos tudatában annak, hogy többször ugyse fogják megváltani a gázgyárat.

Egyszerre rekedten megcsördült a

telefon. Valaki odarohant.

— Itt székesfővárosi légszeszművek.

A telefonból egy bosszus hang felelt:

— Pardon, tévedés. A gázgyárat kértem.

És letette a kagylót.

